

Ako volila naša mestská časť?

Rekordnú účasť, vyše 85 percent, mali podobne ako v prvom kole oba okrsky v Slnčniciach.

strana 2

Petržalka má vlastnú galériu! Vydrží?

Ak ste doteraz len váhavo vstupovali do galérií, sem nemusíte.

strana 8

Guláš bude aj tento rok

Namiesto otvorenia sezóny, vyprával Martin Horínek, majiteľ Bufetu na hrádzi, zhorenisko. Podpalača polícia stále hľadá.

strana 14

Pre mnohých Meteor nebola len krčma

Posledné z 'vesmírnych' pohostinstiev po 46 rokoch skončilo. Ako si naň spomínajú tí, čo ho otvárali a roky v ňom pracovali?

strana 16

Stav zábradlia na moste pri Holíčskej 1.

Nespoliehajte sa na zábradlia! Nezdržiavajte sa pod nimi ani neparkujte! Viaceré sú pred zrútením!

Pre mestskú časť vypracoval hodnotenie 24 terás z hľadiska statiky Ing. Alexander Horváth. V dokumente z roku 2022 sa viackrát objavujú spojenia „havarijný stav“, „nebezpečná konštrukcia“, „oprava neznesie odklad“, „môže sa zrútiť“, „malo by byť uzatvorené“! Pozrite sa, ktoré terasy, ich schody, mosty a zábradlia sú v Petržalke doslova zdravie ohrozujúce.

Na viacerých miestach Petržalky máme stav „tesne pred nešťastím“. Pri plnom plánovanom využití terasy či komunikácie k nej, čo je napríklad väčší zhluk ľudí, môže ísť až o život. Petržalský poslanec Zdenko Pek aj preto v interpelácii navrhol mestskej časti osadenie rámp, ktoré by zabránili vjazdu motorových vozidiel, ale aj ľudí na havarijné terasy. „...prípadne aspoň upovedomiť občanov pri vstupe na terasu (rampu, schodisko), že pohyb po nej už môže byť život ohrozujúci,“ píše. V odpovedi samospráva uvádza, že zabránenie vstupu osôb a vjazdu motorových vozidiel je na vlastníckovi,

nie na mestskej časti. Zaujímavá je formulácia: „V prípade, že niektoré terasy sú v správe MČ, táto má také isté povinnosti ako ostatní vlastníci pochôdznych terás...“

Nestačí, že mnohé terasy nemajú vlastníka. Mestská časť a magistrát sa začali doťahovať aj o vlastníctvo terás, ktoré bolo donedávna jasné. „Asi pred rokom nám prišiel list z hlavného mesta, že mesto nie je vlastníkom daných terás (17-tich, ku ktorým sa ako správca Petržalka hlásila, pozn.red). „Ak hlavné mesto nie je vlastníkom terasy, my nie sme správca,“ vyjadril sa starosta Petržalky Ján Hrčka.

Kým nebude prvá obeť?

Podľa dokumentu, na ktorom statik pracoval, sú vážne statické poruchy na všetkých terasách, ktoré hodnotil. Niekde sú lokálne. Častejšie však poruchy postihujú veľkú časť objemu, alebo aj celý objem terasy, ako je tomu na Jungmannovej. Tá má podľa neho znehodnotený celý nosný systém. Ide zrejme o najhoršiu terasu v Petržalke. Jeden z variantov Riešenia centrálnej rozvojovej osi Petržalky ráta s jej odstránením. „To je dobrý nápad,“ potvrdil statik.

Podľa jeho slov treba „začať niečo robiť hneď“. Dôležité je však aj ako (viď. rámček odporúčania). Nestačí chyby len prekryť, ako to vidíme na viacerých miestach. A neopravia to robotníci na dvoch autách. To chce firmu s 50-100 ľuďmi, pretože ide o opravy veľkých stavieb. Havarijný stav je na viacerých miestach a niekoho môže rozdrviť mnohotonové zábradlie. „Ľudia z domov by sa mali zaktivizovať, veď im tam vyrastajú deti,“ vyzýva statik.

Pokračovanie na strane 6 ➤

Slovo šéfredaktorky

Stav „tesne pred nešťastím“

Statik Alexander Horváth vypracoval pre mestskú časť rozsiahle hodnotenie petržalských terás z hľadiska statiky, a je to desivé čítanie. Ako upozorňujeme, článok na str.6-7. obsahuje len stručný súpis problémov! Detailný je na desiatkach strán, ktoré má k dispozícii mestská časť od roku 2022. Podľa statika treba začať konať hneď. V prvom rade niekde uzavrieť schody, niekde dať rampy alebo aspoň informačné tabule, že pohyb po tej-ktorej časti môže byť zdravie ohrozujúci, ale najmä – začať plánovať rozsiahle opravy.

Lenže... Nie dosť, že sa tu celé roky mnohí obyvatelia nevedia dopátrať, kto je vlastník ich terasy, nedávno začalo mesto a mestská časť riešiť aj vlastníctvo 17 terás, ku ktorým sa Petržalka ako správca (majetku mesta) hlásila. Teraz sa zastavili aj opravy na nich (viď. schody Jasovská). Najhorší možný scenár...

Dúfame, že mesto a samospráva si vážnosť situácie uvedomujú, nebudú vlastníctvo riešiť na súde, ale spoja seba, vlastníkov bytov a možno aj štát, a začnú konať. Dovtedy sa po terasách, schodiskách, mostoch a rampách pohybujte s otvorenými očami, lebo od spoľahlivosti majú teraz tieto stavby naozaj ďaleko.

Ingrid Jarunková

Volby v Petržalke vyhral Ivan Korčok. Volilo ho 65, 34 % voličov. Novým slovenským prezidentom však bude Peter Pellegrini, ktorý v Petržalke získal 34, 65 % hlasov.

▲ **Praktickou novinkou tohtoročných prezidentských volieb v Petržalke boli zelené a červené LED svetlá na plentách, ktoré signalizovali, či je plenta voľná alebo obsadená.**

Ako volila Petržalka?

Celoslovenská účasť pri volbe prezidenta 2024 bola 61,14 %, v Petržalke prišlo voliť 69,26 % voličov, v Bratislave 71,23 %. Pre porovnanie, v 2. kole prezidentských volieb v roku 2019 bola celoslovenská účasť 41,79 %, v Petržalke 53,21 %, v Bratislave 56,07 %.

Petržalských okrskov bolo o polovicu menej ako pri parlamentných voľbách. Väčšina z 57 okrskov viac-menej ko-

pírovala petržalské výsledky. Čiastočne sa vynímal okrsok 51 (Jasovská 1-25), kde bol medzi kandidátmi najmenší rozdiel – Ivan Korčok 54,33 %, Peter Pellegrini 45,66 %. A potom dva okrsky v Slnečniciach, kde bol rozdiel najväčší. Okrsok 56 na ulici Z. Chalupovej volil na 83,59 % Ivana Korčoka. V okrsku 57, ktorý zahŕňa ulice Běžová, Fialová a Žltá, získal Ivan

Korčok ešte viac - 83,93 % hlasov. Oba tieto okrsky mali, rovnako ako v prvom kole, aj najvyššiu volebnú účasť (87,24 % a 85,06 %). Najnižšiu volebnú účasť – 37,08 % mal okrsok 21, ktorý zahŕňa Romanovu 22-46, avšak aj všetkých obyvateľov, ktorí majú trvalé bydlisko Bratislava-Petržalka.

Zdroj: Štatistický úrad SR
foto: in

Chcú zvýšiť tempo prác

Magistrát podpísal so španielskym a čínskym vedením zhotoviteľa stavby Petržalskej električky dodatok zmluvy s novým harmonogramom.

Ako informoval primátor Matúš Vallo na sociálnej sieti, „zhotoviteľ sa zaviazal do 15. decembra 2024 dostávať električkovú trať tak, aby po nej mohla jazdiť električka a mestu do tohto dátumu dodať aj všetku dokumentáciu potrebnú na schválenie predbežného

užívania trate. Cestujúci by tak po novej električkovej trati mohli jazdiť už začiatkom budúceho roka v závislosti od trvania povoľovacích procesov. Zhotoviteľ sa zároveň zaviazal dokončiť do augusta 2025 zvyšok stavebných objektov, ktoré sice sú súčasťou projektu, ale nie

sú nevyhnutné pre samotnú prevádzku električky, ako napríklad premostenie Kutlíkovej ulice.“

Dodal, že s novým harmonogramom súvisí aj posun niektorých mílnikov stavby. „Mesto v rámci dohody zhotoviteľovi poskytne zálohovú platbu s úrokovou sadzbou vo

výške 10 miliónov eur, na ktorú je 100 % banková záruka, čiže časť sumy, ktorú by mesto aj tak zaplatilo neskôr, teraz zaplatí vopred. Túto zálohu zhotoviteľ použije na zabezpečenie aktivity viacerých subdodávateľov na stavbe, aby práce mohli napredovať rýchlejšie.“

Aktuálne rátajte s úplnou uzávierou úseku komunikácie, ktorá spája Jasovskú a Jantárovú cestu. Potrvá do 31. júla. Dôvodom je výstavba električkového priecestia. (pn)

Nová zubná klinika s pohotovosťou

NONSTOP (24/7) v Petržalke

+421 910 304 304
info@pohotovost247.sk
www.pohotovost247.sk

OC Danubia, Panónska cesta 38/A,
Bratislava-Petržalka

ZUBNÁ AMBULANCIA
AMBULANCIA
STOMATOCHIRURGIE
A IMPLANTOLÓGIE
ZUBNÁ POHOTOVOSŤ

oznamuje zmenu pracovnej doby od 15-21h

OŠETRÍME KAŽDÉHO, KTO NÁM ZAVOLÁ

0905662407

STROMOVÁ 16, BA KRAMÁRE

Draší sobáš i zmena priezviska

Od 1. apríla si na matrike priplatiť.

MANŽELSTVO

Poplatok za uzavretie manželstva medzi štátnymi občanmi Slovenskej republiky pred matričným úradom, v ktorého obvode nemá ani jeden zo snúbencov trvalý pobyt totiž vzrastie z 20 na 30 eur.

Draší bude aj sobáš mimo úradne určenej miestnosti – mladomanželia zaň zaplatia až 100 eur (pôvodne 70 eur) –, či mimo úradne určenej doby, kde sa suma zvýšila na 30 eur (predtým 20 eur).

Ak vaša nastávajúca polovička pochádza zo zahraničia, štát si prostredníctvom matriky od vás vypýta 100 eur. Ak sú budúci mladomanželia cudzinci obaja, zaplatia až 280 eur.

ZMENA PRIEZVISKA

Chcete mať nové priezvisko? Po novom vás vyjde na 140 eur. Všetky úkony spojené s touto zmenou totiž zdražia v priemere o 40 %.

DUPLIKÁTY A OVEROVANIE

Na druhý exemplár rodného, úmrtného či sobášneho listu si pripravte 7 eur (pôvodne 5 eur). Ak ste sa rozhodli zostaviť rodokmeň, nahliadnutie do matrik vás vyjde 3 eurá za každý zväzok.

Potrebuje overiť podpisy alebo fotokópie? Pripravte si 2 eurá, overenie fotokópií v českom jazyku zdražia z troch na 4 eurá.

ŽIADOSTI A POTVRDENIA

Od 1. apríla si priplatiť aj za zlegalizovanie narodenia, úmrtia či sobáša v zahraničí. Suma za podanie žiadosti na osobitnej matrike sa zmení z desiatich na 15 eur. Za potvrdenie o pobyte zase zaplatíte 7 eur namiesto piatich. (pn)

Nový domov pre lipy

Dve 30-ročné lipy z Námestia Nežnej revolúcie, „prestáhalo“ mesto na trávnatú plochu na Poloreckého, kde bývalé vedenie magistrátu pred ôsmimi rokmi zvažovalo výstavbu nájomných domov.

Táto plocha pred domom seniorov bola od roku 1980 v územnom pláne vedená ako sad. V roku 2012 sa z nej stali stavebné pozemky. Po petíciách obyvateľov magistrát v júni 2022 v Za D 09 preklasifikoval pozemok na Poloreckého na zeleň a park

ako požadovali. A nedávno na ňom pribudli lipy z mesta. „Súčasťou projektu Živé námestie je aj lepšie sprístupnenie Kaplnky sv. Jakuba. Preto v Kaplnke sv. Jakuba a jej oko-

li aktuálne prebieha archeologický výskum, týka sa aj miesta, kde sa tieto stromy nachádzali,“ informoval magistrát. „Aby sme ich nemuseli vyrúbať, našli sme im nový, náhradný domov.“ (pn)
foto: magistrát, in

ESTD. 2002

Pizza Carla PUB

Otvorili sme pre Vás novú pobočku
Pizza Carla Pub Ovsište

AKCIA
2+1
za 1€

Najkvalitnejšia pizza v Bratislave

AKCIA
2+1
za 1€

Burgre, steaky, lokálne špeciality

AKCIA
2+1
za 1€

Čapované piva Srijany

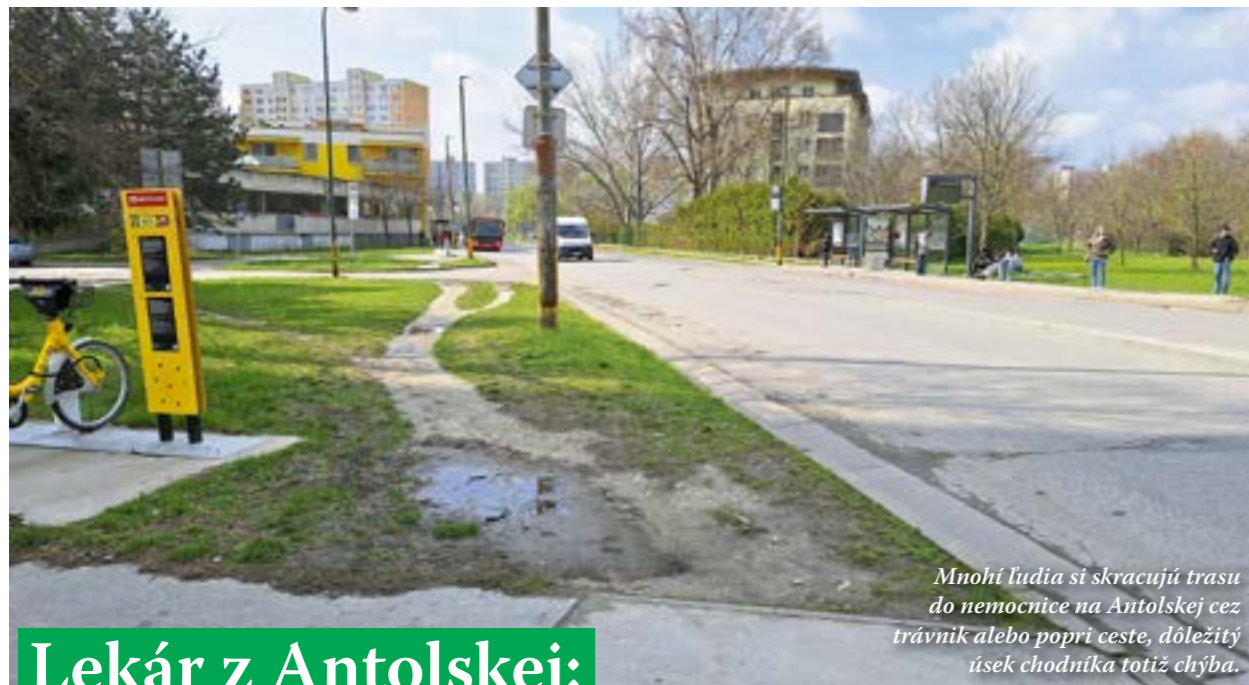
Živé prenosy

(Premier League, La liga, Liga majstrov ...)

Otvorené
Utorok - Nedel'a 11:00 - 23:00

Kde nás nájdete
Ovsištské námestie 1, Petržalka

pizzacarla.sk
...viac ako len pizza

Mnohí ľudia si skracujú trasu do nemocnice na Antolskej cez trávnik alebo popri ceste, dôležitý úsek chodníka totiž chýba.

Lekár z Antolskej:

Desať rokov žiadam o pár metrov chodníka

Požiadaval zároveň, aby sme neuvádzali jeho meno, napokon, nie je podstatné. Chodník chýba viacerým zamestnancom petržalskej nemocnice, rovnako pacientom či ľuďom s obmedzenou mobilitou. Ak po vystúpení z autobusu na zastávke MHD Lubovnianska (smerom z centra) nechcú riskovať a prebiehať cez cestu, majú tri možnosti: buď sa vrátiť o desiatky metrov späť a prejsť po oficiálnom priechode na druhú stranu, kde chodník je, alebo ísť obchádzkou smerom do sídliska a potom, pomedzi parkujúce autá a kontajnery, pokračovať k bližšiemu priechodu pre chodcov, alebo sa k nemu vybrať cez udupaný trávnik a keď prší, tak kráčať popri ceste.

Viaceri ľudia volia pri ceste do nemocnice na Antolskej práve poslednú možnosť, táto trasa je totiž najkratšia. „Pacient, ktorý nie je zdravý, je rád, že je rád a že je ešte schopný aj chôdže, ten si zbytočne cestu nebude predlžovať,“ podotýka náš čitateľ. „Keďže zastávku Lubovnianska využívajú predovšetkým zamestnanci, pacienti a návštevníci nemocnice na Antolskej, prevažný smer

pohybu chodcov je k nemocnici, nie do sídliska. Nerozumiem teda, prečo sa chodník popri Betliarskej v jednom úseku zrazu stratí a potom o niekoľko metrov ďalej znovu objaví,“ dodáva s tým, že problém existuje odvtedy, ako uviedli nemocnicu do prevádzky, teda vyše štvrtstoročia. Na chýbajúci chodník upozorňuje viac ako desať ro-

kov, zatiaľ bez výsledku.

Hovorca mesta Peter Bubla informoval, že podnet evidujú a už vypracovali zadanie pre dobudovanie chodníka a nového priechodu pre chodcov. Podľa jeho slov má viesť cez Krásnohorskú ulicu, aby sa prepojili existujúce pešie trasy. „Okrem samotného chodníka totiž ide aj o úpravu križovatky Betliar-

ska - Krásnohorská, respektíve vjazdu do Krásnohorskej ulice, a to vybudovaním priechodu pre chodcov, respektíve kontinuálneho, vyvýšeného, chodníka, ktorý by prepojil novobudovanú pešiu trasu,“ upresnil.

Hoci by z nášho pohľadu malo ísť o jednoduchú stavbu, chodník zrejme tak skoro nebude. „Časový odhad

ovplyvňuje jednak odhadovaná cena realizácie stavby a možnosť vyčlenenia finančných prostriedkov z rozpočtu mesta, ale aj spracovanie projektovej dokumentácie, a rovnako majetkovoprávne vysporiadanie pozemkov pod stavbou, keďže ide o cudzie pozemky,“ zdôvodnil hovorca magistrátu. (ac)

foto: ac

Samospráva začala s masívnymi opravami

Petržalka rozbehla začiatkom apríla avizované masívne opravy miestnych komunikácií 3. a 4. triedy – teda chodníkov a ciest vnútroblokov. Začalo sa na Dvoroch 4 - Vlastenecké námestie, Vavilovova, Wolkrova. Mestská časť má naplánovaný harmonogram až do septembra nájdete ho na webe petrzalka.sk/chodniky. Nasledovať by mali Dvory 3, s prácami, ktoré takisto potrvajú tri týždne. Prednosť dostanú veľké súvislé úseky – teda široké a dlhé frekventované chodníky. Tento rok je v pláne opraviť 60-tisíc m² plochy – v rozpočte je na to vyčlenených viac ako tri milióny eur – tolko sa v minulosti spravilo za 10 rokov. Úrad chce

rovnako postupovať aj ďalšie dva roky. „V najbližších troch rokoch pôjde okolo 75 percent disponibilných finančných

prostriedkov mestskej časti práve na masívnejšiu opravu povrchov chodníkov a revitalizáciu ich okolia, zväčša

vnútroblokov, ktoré sa dekádami odkladali a problémy sa len dočasne plátali a zhoršovali,“ vysvetlil starosta Petržalky Ján Hrčka. (pn)

foto: MČ Petržalka

„Na Betliarskej ulici od zastávky MHD Lubovnianska chýba chodník k priechodu pre chodcov, ktorým prechádzajú ľudia do nemocnice na Antolskej. Mnohí tak prebiehajú cez cestu mimo priechod, čo už stálo život štrnásťročného chlapca, dodnes je tam pomník,“ upozornil lekár z nemocnice.

Notebook vám nevezmú, ale starý počítač áno

OLO bude vykonávať zber komunálnych odpadov z domácností s obsahom nebezpečných látok. Do Petržalky príde 27.04.2024. Nájdete ich na Ovsíšťskom námestí, na parkovisku vedľa OD Terno od 10:30 h do 12:30 h.

Fyzické osoby môžu odovzdať rozpúšťadlá, chemikálie, oleje a tuky, pesticídy, fotochemické látky, detergenty, farby, lepidlá. Musia byť uzavreté v pevných a nepoškodených obaloch, z ktorých sa látky neuvolňujú – maximálne 5 kg/osoba. Taktiež je možné odovzdať akumulátory a batérie. Avšak nie tie, ktoré sú na báze lítia: Li-o, Li-Pol, Li-ion – teda elektrické náradia, mobily, notebooky, bicykle, kolobežky, gombíkové, el.cigarety a pod. OLO na svojej stránke informuje, že odovzdať je možné aj elek-

troodpad ako napríklad žiarivky, vyradené chladničky či mrazničky aj elektrické a elektronické zariadenia a spotrebiče ako počítače, televízory, monitory, žehličky, práčky, mixéry a pod.) Len v nedeľnom stave!

Obyvatelia Bratislavy však môžu tento druh odpadu bezplatne odovzdať po celý rok na Zbernom dvore OLO na Starej Iľavskej ceste 2 v pracovných dňoch a v sobotu od 8.00 do 18.00 h okrem sviatkov a dní pracovného voľna. (pn)

foto: shutterstock

Petržalské konto spustené, láka na výhody

Pôvodne mal byť nový web www.konto.petrzalka.sk v prevádzke už koncom januára, technické komplikácie spustenie posunuli na začiatok apríla.

„Hoci ide viac-menej o testovaciu (beta) verziu, už teraz máte možnosť zaregistrovať sa do vlastného účtu a postupne si užívať výhody online systému v podobe (nielen) platenia daní,“ informuje Petržalka na svojom facebookovom profile.

A čo Petržalské konto vlastne je? V rámci zlepšovania služieb miestneho úradu Petržalka postupne umožní obyvateľom uhrádzať niektoré dane a miestne poplatky jednoducho, online a výhodnejšie. Všetci noví užívatelia môžu výmery daní očakávať

už koncom apríla.

„Ako prvú sme do nášho konta zaviedli daň za psa. Vytvorením konta navyše získate zľavu v hodnote 5 eur. Pri online platbe dane za psa v stanovenom termíne tak namiesto 50 eur zaplatíte iba 45 eur.“

Samospráva po riadnom spustení webu sľubuje ďalšie vylepšenia. Ak ste našli nejaké technické nedostatky či nezrovnalosti, hláste ich na mejl inovacie@petrzalka.sk alebo na podnety@petrzalka.sk. (pn)

Krádeže celých roliek

Od minulého roka eviduje samospráva v niektorých lokalitách mestskej časti pravidelne krádeže celých roliek s vreckami na psie exkrementy zo zásobníkov na košoch.

Momentálne je v mestskej časti Bratislava-Petržalka osadených 332 zásobníkov na vrecká na psie exkrementy. Každá rolka s vreckami, ktorá sa vkladá do zásobníka na koši, obsahuje 500 kusov vreciek na psie exkrementy. Oddelenie správy verejných priestranstiev dokladá v pravidelných intervaloch vrecká na psie exkrementy do zásobníkov na psie exkrementy na košoch, pričom túto službu zabezpečuje raz za 2 týždne, spravidla štvrtok a piatok. Vysypanie košov prebieha v intervale

2-3x týždenne.

Poskytovanie vreciek je nad rámec povinností obce. Táto služba je benefitom pre psíčkarov. Mestská časť k nemu pristúpila z dôvodu, aby zabezpečila väčší komfort držiteľov psov a uľahčila im plnenie hygienickej povinnosti, ktorá im vyplýva zo zákona, aj z platného VZN.

„Ak ste teda svedkami odčudzenia celej rolky, neváhajte bezodkladne kontaktovať Mestskú políciu na bezplatnom čísle 159. Ich konaním totiž nedochádza len k odčudzeniu týchto roliek, ale aj

k poškodeniu koša. Vzhľadom na vyššie uvedené, mestská časť z technického, ale hlavne z finančného hľadiska, po odčudzení roliek, nemôže zabezpečiť ich náhradné doplnenie,“ informuje samospráva. Zároveň pripomína, že po zaevidovaní psa a úhrade dane poskytujú mestská časť benefit vo forme balíčka vreciek (vrátane 12 náhradných roliek) a zásobníka na psie exkrementy v tvare kostičky (1x ročne), ktorý je možné si pripevniť napr. na vódzku a mať ich tak vždy po ruke. Tento balíček si môžete prevziať po zaplatení dane za psa na Miestnom úrade Petržalka – Kutlíkova 17, na referáte životného prostredia (4. poschodie, dvere číslo 418). (pn)

Zbavte sa sivého zákalu, ktorý Vám znemožňuje videnie

- bezbolestne
- ambulantne
- bezpečne
- rýchlo
- operáciu hradí Vaša poisťovňa

Očná klinika NeoVizia
Röntgenova 26
Bratislava
info@neovizia.sk
+421 911 345 110

NeoVizia
LEPŠÍ ZRAK   LEPŠÍ ŽIVOT

Pri ŽST Petržalka

AWARDED Superbrands SLOVAKIA'S CHOICE 2023 6x OCENENÁ ZNAČKA

www.neovizia.sk

Nenechajte sivý zákal dozrieť. **Objednajte sa hneď.** Operácia zvyšuje kvalitu života.

► Pokračovanie zo strany 1

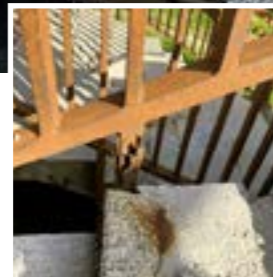
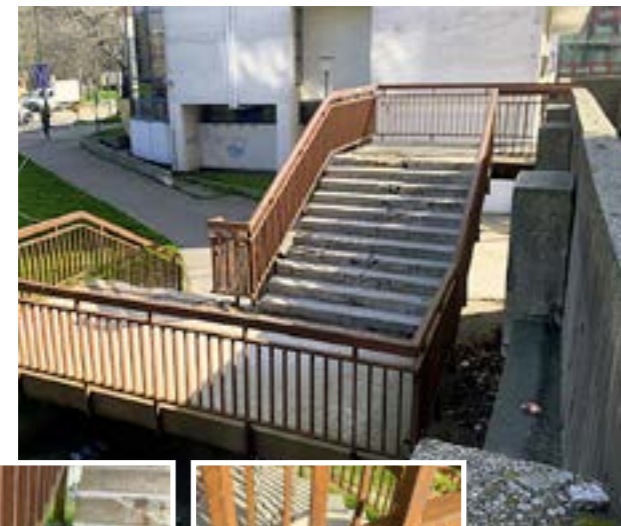
Rovniankova

Uzatvoriť schody

Schody pri Rovniankovej 5 (ide sa k nim od banky) sú veľmi nebezpečné, „Vo veľmi zlom stave je najmä zábradlie schodiska.“ (neukotvené, celé sa kýva, pozn.red.) „V prípade schodiska bude potrebné vymeniť všetky prefabrikované prvky. Monolitické prvky by sa mali dať sanovať. Do tých čias by sa malo schodisko vyradiť z prevádzky,“ odporúča statik.

Hrozí zrútenie tunela

„Oprava stien na južnom konci tunela je neodkladná,“ píše sa v dokumente. „Na južnom konci pod terasou je vonkajšia stena – na strane exteriéru vyblúnená smerom do tunela. Táto stena sa líši od stien v ostatných moduloch, je hrubšia a lícuje

vrátach prehnutá v strede. Aj táto stena môže byť v medznom stave.“ Týka sa to časti tunela

so stĺpom. Môže byť murovaná a zrejme, s prihliadnutím k veľkosti zvislej i vodorovnej trhlíny, sa blíži k medznému stavu únosnosti. Náprotivná vnútorná stena je vytláčaná v hlave do tunela, a to až 12–15 cm! Súčasne je pri

pri Rovniankovej 15. Ludovo povedané hrozí, že sa tunel zvalí, steny sa zlomia a padnú do seba. „S dobre naplánovanou opravou by sa malo začať bez odkladu, najmä pokiaľ ide o tunel, a tam prvé pole na južnom konci.“

Upozorňujeme, že uvedený súpis problémov je stručný.

To nie sú opravy, to je kamufláž

„Z lokálnych nekonceptných pokusov o opravy na mnohých týchto stavbách

autora hodnotenia premáha skepsa a odporúča radšej združovať sa za účelom

opravy, aby sa dali použiť čo najlepšie postupy a technika,“ citujeme z dokumentu.

Pokusy o opravu možno vidieť na Jungmannovej, kde je problém zatretý, na Blagoevovej, kde ho prekryli polystyrénom alebo na Rovniankovej 12, kde ho tiež len prekryli stierkou a nalepili polystyrén. „To nie sú opravy, to je kamufláž.“

Solidná oprava je podľa statika na Rovniankovej 16, rovnako na Rovniankovej 2, 4,

Holíčska: Bez odkladu!

Holíčska 1- 15 už padajúce betónové zábradlie zažila. Statik usudzuje, že „plánovanú odolnosť už nemajú ani ostatné zábradlia“. „Zábradlie (železobetónové) v strede terasy sa javí ako klátiaci sa nepodarok. Len o niečo lepšie je zábradlie na konci terasy. Odporúča sa bez odkladu tieto nevydarené úseky zábradlí odstrániť a nahradiť novými.“

Blízko havarijného stavu sú tu však aj niektoré stĺpy, a viacero prievlakov „nemá ďaleko od medzného stavu únosnosti!“ „Odporúča sa bez odkladu ich preskúmať a opraviť či vymeniť,“ píše sa v dokumente. Malo by sa neodkladne pristúpiť k čo najkomplexnejšej oprave terasy.

Patria k najhorším schodiskám v Petržalke

Jedno sa nachádza na Holíčskej rovno oproti policajtom (Obvodné oddelenie policajného zboru). O tomto schodisku hovorí statik, že je

nebezpečnou konštrukciou a neopraviteľné. Výhodnejšie bude odstrániť ho aj so súvisiacimi stenami, stenami zábradlí a možno aj s prvým stropným panelom. „Sanácia schodísk (na Holíčskej 1-15) neznesie odklad.“

Ani schodisko na Šustekovej 19–21 nie je v dobrom stave. (Naviac na terase hneď vedľa je nevidane veľká mláka. Zdá sa, že strop je tu v zlom stave, a to pre priveľké množstvo suty na podlahe. Kumulácia problémov je tu zrejme veľká, ale prístup k nim je obmedzený.) Vrcholom je schodisko na Beňadickej 19 z východnej strany. Po ňom sa bez úrazu prejsť asi vôbec nedá.

Keď sa oň opriete, môže spadnúť!

Na most pri Holíčskej 1 je životu nebezpečné spoliehať sa na ocelové zábradlie. „Je zanedbané natolko, že sa môže zrútiť v horšom prípade aj s chodcom na cestu či vozidlo,“ citujeme z dokumentu.

Schodisko oproti policajtom

Jungmannova

Totálna katastrofa

„Niektoré stĺpy sú blízko havarijného stavu. Nedá sa

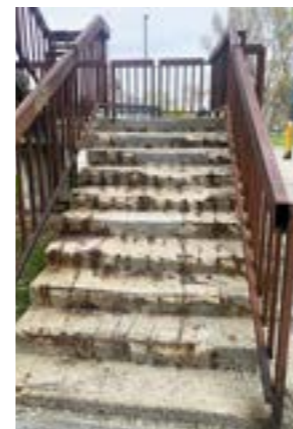
rozoznať, či je pokročilé štiepenie spôsobené len eróziou, alebo stĺpy už sú v medznom stave únosnosti,“ píše sa v dokumente.

Jasovská – Krásnohorská

Ľudia by sa im mali vyhnúť

Na Jasovskej už jedno oceľové zábradlie na schodisku

spadlo, ďalšie schodisko je uzatvorené (Krásnohorská 3), ďalšie by malo byť podľa statika tiež (Jasovská 1). Zábradlie na moste z Jasovskej 2 na 3 je na tom podobne ako to na Holíčskej, v havarijnom stave. „Musí sa neodkladne obstará diagnostika a projekt sanácie mosta a hneď na to uskutočniť účinnú sanáciu.“

Môžeme terasu zbúrať?

Aj toto zvažujú vlastníci bytov. „Ak odstránenie stavby nebolo nariadené príslušným stavebným úradom, je na to potrebné jeho povolenie, ak zákon

neustanovuje inak. O povolenie môže žiadať vlastník stavby. Odstránenie stavby bez nariadenia alebo povolenia stavebného úradu je v zmysle ustanovení staveb-

ného zákona priestupkom alebo správnym deliktom,“ informoval nás hovorca magistrátu Peter Bubla. A sme znova na začiatku. Pri vlastníckovi terasy...

(in)

foto: in, Matúš Husár

Strečnianska

Zábradlia v rozpade

Na Strečnianskej 1- 11 sú problémom schodiská. Aj tie pri fare, aj na druhom konci pri čísle 1. „V okolí schodiska sú oporné múry v havarij-

nom stave.“ Zlyhávajúce múry a schodisko by sa mali odstrániť a vyhotoviť nanovo. Železobetónové prefabrikované zábradlia, ktoré lemujú viaceré schodiská, sú podľa statika rozhegané, pri čísle jedna sú však „v rozpade a pred zrútením“.

Odporúčania

„Každá terasa má celý rad porúch. Tie sú pomerne rozmanité. Sú to rôzne poruchy pochôdznych plôch, zábradlí a nosných konštrukcií. Primárna ochrana výstuže je takmer všade podcenená. Musí sa navrhnúť koncepcia opráv pre každú kategóriu konštrukcie, overiť ju a potom účelne použiť. Vyžiada si to prieskum, projekciu, prípravu výroby a samotnú realizáciu...“ informuje dokument.

Už prvý bod (z trinástich) odporúčaní „obstará sa všetka dostupná projektová dokumentácia stavby“ je problém. Statikovi pri takmer všetkých terasách zostala nedostupná – ochotná bola len mestská časť, GIB ani Bytové družstvo nereflektovali.

Stĺpy sú aj tu prvoradé. Niektoré sú blízko havarijného stavu, tým treba bez odkladu pomôcť dočasnými vzperami na podoprenie prievlakov. Pokiaľ ide o prievlaky, tie sú masívnou degradáciou postihnuté najčastejšie. „Keďže ide o obzvlášť dôležité nosné prvky stavby, odporúča sa aplikovať na niekoľkých susedoch opravu technológiou účinnou pri oprave železobetónových mostov. Nasledne sa odporúča vystaviť tieto prvky, a teda súčasne aj metódu opravy deštruktívnemu overeniu.“ Špeciálny postup opravy si vyžadujú aj zábradlia, stropné dosky, pochôdzne plochy, schodiská, rampy, či tunely.

DONGFENG

 Dongfeng Bratislava
  dongfengba

MOTOR PARTNER s.r.o.
Panónska cesta 22, 851 04 Bratislava
www.motorpartner.dfmotor.sk
dongfeng@motorpartner.sk
+421 915 595 426

SHINE 17.680,- € s DPH

PREDTÝM

DKP nahradilo predajňu umelých kvetov.

DNES

▲ V novembri 2023 sa tu konala prvá výstava. Na otvorenie Galaxie P50 prišlo v ten daždivý deň prekvapivo veľa ľudí, mnohí spoza Dunaja.

▲ „Priestor sme s umelcami z projektu Galaxy P50 len vyčistili a vymalovali, viac nebolo treba,“ hovorí Martin Kleibl. Okná umýval s fotografkou Zuzanou Pustaiovou až tento rok. Sám vyčistil aj terasu, zbavil ju odpadkov a tráv.

Petržalka má vlastnú galériu! Vydrží?

Pani s ruksakom na chrbte a igelitovým vreckom plným medvedieho cesnaku v ruke vchádza do petržalskej galérie pozrieť si výstavu fotografií. Fikcia či realita? Realita! Aj keď úprimne priznávam, neverila by som, keby som to v Dočasnom kultúrnom priestore (DKP) na Rovniankovej 5 nevidela na vlastné oči.

Na terase sa DKP - projekt Kultúrnych zariadení Petržalky a miestneho úradu - nedá prehliadnuť. Dnu vás pozývajú dvere dokorán, pred nimi je stôl, stoličky, stojan s maľovanými mapami Petržalky. Viem si predstaviť, žeby sa tu podávala aj káva.

Aký kontrast oproti blízky zamrežovaným prevádzkam...

Ak ste doteraz len váhavo vstupovali do galérií, sem nemusíte. Nie je to tu naleštené, brána aj rámy okien sú klasické petržalské. Vlastne to nie sú okná, ale veľké výklady presklené z oboch strán terasy.

DKP je na frekventovanej terase a predsa je vo vnútri príjemne ticho. A veľa svetla. Vstúpite (bezplatne) a máte pocit, že tento interiér bol pre umenie určený.

„Presne toto tu chýbalo,“ hovorí ďalšia návštevníčka, keď sa jej spýtame na dojmy.

Učiteľka na základnej škole, ktorá neďaleko býva, sa výtvarnému umeniu venuje roky. Vraj, ak bude vhodná výstava, privedie aj svojich žiakov. Diskutujú s projekto-

vým manažérom KZP Martinom Kleiblom o fotografiách Zuzany Pustaiovej a ja s úžasom prezriem. Niektoré som považovala za maľby... Evidentne by som potrebova-

Váš úsmev je v dobrých rukách.

Už viac ako 20 rokov

Stonadent je **moderné súkromné stomatologické centrum** v bratislavskej mestskej časti Petržalka. **Spoznajte ošetrenie bez stresu, strachu a bolesti!**

Rovniankova 14, Bratislava

www.stonadent.sk

la komentovanú prehliadku. „Podobný dopyt už som mal,“ reaguje Martin Kleibl. „Určite by sme ich chceli robiť ku každej akcii a tiež napríklad pre školy.“ A to nie sú jediné plány.

Nahradila predajňu umelých kvetov

Minulý rok realizovalo KZP k 50. výročiu sídliska viacero akcií. Projektový manažér Martin stojí za exteriérovou výstavou fotografií na Námestí Hraničiarov alebo výstavou fotografií Juraja Bartoša.

„Jednou z mojich vízií bolo, žeby som urobil výstavu súčasných výtvarníkov, ktorí sú nejak spätí s Petržalkou,“ hovorí. Chýbal mu však priestor,

neoficiálnejší, ideálne prázdniny, na terase... „Zvažoval som bývalú krčmu Jupiter na Gesayovej. Aj preto dostal projekt názov Galaxia P50.“

Jupiter bol však odpojený od energií. A potom si na terase na Rovniankovej 5 všimol, že predajňa umelých kvetov končí. Šlo o priestor mestskej časti, ktorá ho napokon KZP poskytla ako dočasný kultúrny priestor. A v novembri 2023 sa tu konala prvá výstava. Na otvorenie Galaxie P50 prišlo v ten daždivý deň prekvapivo veľa ľudí, mnohí spoza Dunaja. „Už na vernisáži ma oslovili niekoľkí umelci, že sa im priestor páči a či by tu mohli prezentovať svoje práce,“ hovorí Martin Kleibl.

Prečo má DKP šancu prežiť?

Martin Kleibl je presvedčený, že priestor má potenciál. „Niektorí, a to aj významní, umelci vedome vyhľadávajú priestory 'na okraji' viac ako oficiálne inštitúcie.“ Okrem toho, terasa, kde sa DKP nachádza, nie je odľahlá, ani vyvýšená. Ľudia po nej chodia často a s dostavbou električkovej trate budú ešte častejšie. Veď zastávka bude priamo oproti pri hypermarkete a chodník povedie na terasu len pár metrov od vchodu do galérie.

Najmä je však DKP financované z rozpočtu mestskej časti. Automaticky vám zrejme napadne, že taký lukratívny priestor priamo pri električke by mal úrad speňažiť. Faktom však, že tých prázdných priestorov vhodných na prenájom má popri električke viac. Jeden tak môže venovať kultúre, je to predsa len služba obyvateľom Petržalky, ktorá tu absentuje.

V DKP by sa dali robiť nielen výstavy, ale aj prednášky, workshopy, tvorivé dielne,

premietania, komorné divadelné predstavenia či koncerty. Bolo by super, keby študenti, napríklad počas maturít, zamierili sem namiesto do kina do obchodného centra. Je to reálne? „Vieme žiadať o dotácie na aktivity galérie od Fondu na podporu umenia, keď predložíme výstavný plán na budúci rok,“ hovorí Martin Kleibl a dúfa, že mestská časť aj poslanci povedia galérii na najbližšie roky „áno“.

foto: Ondro Urban, Martin Kleibl

Petržalka bude žiť

Petržalka po prvý raz organizuje Petržalský majáles. Konať sa bude 1. mája na Námestí republiky.

Čaká vás stávanie mája, ľudská súťaž, kapela Kmetoband, súťaž vo varení Headlinerov bude úrad predgulašu, stánky s občerstvením a remeselné trhy.

budú 21.-23. júna Dni Petržalky na Dostihovej dráhe. Headlinerov bude úrad predgulašu, stánky s občerstvením a remeselné trhy.

Hlavnou akciou roka však

(pn)

Športová hala EU sa otvára

Vo februári 2020 poklepali základný kameň viacúčelovej športovej haly Ekonomickej univerzity, aktuálne je hala skolaudovaná a v apríli ju plánujú otvoriť.

Od polovice marca 2024 je už v pracovnom pomere správca haly, taktiež ostatný personál ako vrátnici a upratovačky, informoval nás Miroslav Horňák, riaditeľ Centra komunikácie a vzťahov s verejnosťou EU. „Hala bude slúžiť primárne pre študentov EUBA pre výučbu telovýchovných aktivít, súťaže vysokoškolskej ligy vo volejbale, futbale, florbale a basketbale, a taktiež pre

tréningy extraligového družstva žien vo volejbale Slávie EU Bratislava a ich súťažné zápasy. Hala sa bude využívať aj na finále univerzitných súťaží organizované Slovenskou asociáciou univerzitného športu (SAUŠ),“ uviedol s tým, že športy, ktoré bude možné hrať v hale sú volejbal, basketbal, futbal a florbal. Hala spĺňa parametre pre ligové zápasy vo volejbale, futbale a florbale.

(in)

PRVÉ SAMOOSLUŽNÉ FITKO

AKO TO FUNGUJE?

- KLIKNI NA WEB WWW.TVOJEFITKO.SK
- VYBER SI TERMÍN
- MAILOM DOSTANEŠ KÓD
- ZADÁŠ HO DO KLÁVESNICE PRI DVERÁCH
- VSTÚPIŠ A CVIČÍŠ

KDE NÁS NÁJDEŠ:
MÁNESOVO NÁM. 6,
PETRŽALKA

viac na www.tvojeFITKO.sk
alebo na 0903 904 380

Nové Lido cíeli na uhlíkovú neutralitu: rozšírenie centra Bratislavy prinesie kvalitné a zdravé mestské prostredie

Desaťročia plánované rozšírenie celomestského centra na pravý breh Dunaja, vďaka ktorému sa Bratislava stane kompaktným mestom na rieke, napreduje v príprave. Mestská štvrť Nové Lido oživí priestor medzi Starým mostom a Mostom Apollo v Petržalke. Nadväzuje na historickú identitu miesta, zároveň má ambíciu stanoviť nový ekologický i komunitný štandard v rámci Slovenska aj celého stredoeurópskeho regiónu. Potvrdením záväzku rozvíjať územie priamo v srdci mesta udržateľne je aj prebiehajúca certifikácia v prestížnom systéme BREEAM Communities International.

Nové Lido poskytne zmiešané územie s bývaním, občianskou vybavenosťou, 20-tisíc pracovnými príležitosťami, veľkorysými a kvalitnými verejnými priestormi s dostatkom zelene a dobrým napojením na Petržalku, Staré Mesto a Ružinov. „Vhodnou

kombináciou funkcií tvoríme mesto krátkych vzdialeností, kde majú obyvatelia všetko na dosah. Ostatných Bratislavčanov a návštevníkov prilákajú služby a rozmanité možnosti oddychu, zábavy a športu či nábrežná zóna. Bývanie orientujeme k nábrežiu

a do centra štvrte, funkcie občianskej vybavenosti sú zmiešané do celého územia a pozdĺž Einsteinovej dominujú pracovné príležitosti a administratíva,“ charakterizuje zámer Pavel Pelikán, výkonný riaditeľ developera projektu JTRE.

Návrh novej mestskej štvrte je výsledkom dlhodober prípravy developera JTRE so špičkovými domácimi aj zahraničnými architektmi, urbanistami, krajinnými architektmi a konzultantmi v oblastiach spoločenskej zodpovednosti, udržateľnosti, ekológie, sociológie či zelených technológií. Autormi urbanistickej štúdie sú Juraj Benetin s tímom z ateliéru Compass Architekti, na projekte spolupracujú aj architekti a urbanisti Jakub Cigler, Marko & Placemakers, Gehl Architects či GFI.

Centrum mesta na oboch brehoch Dunaja

„Intenzita a hustota zástavby zodpovedá tvorbe efektívneho kompaktného centra mesta s blokovanou zástavbou s nižšou priemernou podlažnosťou a vyššou zastavanou plochou,“ vysvetľuje architekt Juraj Benetin. Najdôležitejším princí-

pom je podľa neho dotvorenie nového centra na oboch brehoch Dunaja. „Nové Lido je miesto, kde si nové centrum, nazývané aj downtown, vie podať ruky s pravým brehom Dunaja a vznikne nové prepojenie Petržalky so Starým Mestom a Ružinovom,“ dodáva.

Počítajú s tým dlhodobé stratégie rozvoja Bratislavy, ktoré sa premietli do platného územného plánu mesta. Aktuálny návrh Nového Lida stavia na hlavných princípoch ako sú pestrosť funkcií, kompaktná blokovaná zástavba s pokojnými dvormi, seверо-južný urbanistický raster s priehľadmi na mestské dominanty a okolitú krajinu, centrálny park či promenádny most cez Dunaj.

Zároveň však zohľadňuje vývoj za takmer dve dekády od schválenia územného plánu a navrhuje jeho aktualizáciu, ktorá posilňuje mestský charakter územia, umožňuje zachovať prírodný ráz inundačného pásma na brehu Dunaja a tiež o viac ako tretinu navyšuje plochu mestskej zelene v zastavanom území za hrádzou. Vďaka tomu bude možné zachovať a rozvíjať vodácke športy a obnoviť kedysi obľúbenú mestskú pláž Lido. „Namiesto obtokového kanála, ktorý by do značnej miery likvidoval jestvujúci biotop lužných lesov, môže vzniknúť nábrežný park, ktorý opäť pomôže zlepšiť vzťah ľudí žijúcich v Bratislave k Dunaju,“ hovorí Juraj Benetin.

Námestie M. R. Štefánika so Slovenským národným divadlom dostane v Novom Lide ekvivalent v podobe centrálneho námestia s významným multifunkčným spoločenským objektom v protiláhlej polohe. Hlavné verejné priestory oboch častí moderného centra Bratislavy budú prepojené nielen vizuálne, ale aj navrhovanou pobytovou promenádou lávkou. Námestie bude prechádzať od nábrežia cez centrálny park po plnohodnotný mestský bulvár

s alejami stromov, cyklotrasou, veľkým priestorom pre chodcov a možnosťou vybudovať električkovú trať.

Automobilová doprava bude organizovaná tak, aby sa od Einsteinovej ulice smerom k nábrežiu postupne vytrácala. Autá teda vchádzajú čo najskôr do podzemných garáží, vnútorné územie a nábrežná zóna budú upokojené. Posilní sa úloha mestskej hromadnej dopravy, pešieho pohybu a cyklo dopravy, ktorá nadviaže na existujúce trasy ako sú Euroveľo 6 na hrádzi alebo cyklocesta popri Chorvátskom ramene.

Kvalitné a zdravé prostredie pre život

„Už od počiatku prípravy Nového Lida máme v úmysle zásadne znížiť až úplne eliminovať prevádzkové emisie s cieľom maximálnej možnej miery uhlíkovej neutrality a aj vďaka tomu vytvoriť kvalitné a zdravé prostredie pre ľudí,“ približuje Martin Stohl, ESG manažér JTRE. Projekt sa preto zameriava na bezemisné obnoviteľné zdroje energií, pričom v území je využiteľná predovšetkým energia zo zeme, vody a slnka.

Využitie inovatívnych technológií sa pozitívne prejaví na komforte bývania a práce, príjemnom a zdravom vonkajšom prostredí. Tvorba udržateľnej a klimaticky bezpečnej štvrte si vyžaduje prístup s dlhodobou perspektívou, pretože výstavba bude prebiehať po etapách s dokončením v horizonte dlhšom ako 10 až 15 rokov. „Pri súčasnom tempe globálneho otepľovania je zrejme, že chladenie bude čoraz dôležitejšie. A netýka sa to len interiérov, ale aj verejných priestorov, ktoré navrhujeme s ohľadom na to, aby sa v nich ľudia cítili dobre, aby v nich mohli komfortne tráviť čas aj pri očakávanom zhoršovaní klimatických pomerov,“ podotýka

Martin Stohl s tým, že dôraz sa kladie na riešenia utlmujúce efekt tepelných ostrovov vďaka zelene, tieneniu, výberu vhodných materiálov a zachytávaniu dažďovej vody.

Nastavenie celého projektu a jeho energetickej koncepcie bude vychádzať z množstva odborných štúdií, pokrývajúcich oblasti od energetickej hospodárnosti a redukcie emisií, využitia ekologických materiálov a lokálnych obnoviteľných zdrojov energií, cez biodiverzitu, mikroklimu až po demografické a ekonomické vplyvy, na ktorých sa podieľa medzinárodný tím expertov, okrem tých zo Slovenska a Česka, aj z Holandska, Rakúska a škandinávskych krajín. Vďaka týmto podkladom sa projekt uchádza aj o prestížnu zelenú certifikáciu BREEAM Communities, ktorá sa zároveň významne prelína so strategickou víziou Bratislava 2030 spracovanou Metropolitným inštitútom Bratislavy.

„Na rozdiel od iných certifikácií sa BREEAM Communities nepozera na konkrétne budovy, ale na zónu ako celok. Aktuálne sme ukončili prvú z troch častí certifikácie. V rámci nej sa pripravuje urbanistický koncept celého územia, nastavujú kritériá z hľadiska ekológie, biodiverzity a ďalších faktorov, analyzuje sa celkový vplyv na konkrétne časti mesta vrátane budovania existujúcich a nových komunít,“ vysvetľuje Martin Stohl. Prestížne hodnotenie zatiaľ získalo iba 6 projektov v strednej a východnej Európe.

Stavebný zámer projektu Nové Lido aktuálne vstupuje do procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie (EIA). Zároveň prebieha aktualizácia územného plánu pre toto územie, pričom návrh zmien a doplnkov prešiel v minulom roku verejným prerokovaním, ktoré magistrát hlavného mesta vyhodnocuje. ■

Pozvali nás na tréningové menu pred maturitami

„Chcem robiť v kuchyni,“ hovorí Kristián Ondrovič a prezrádza, že doma varí pravidelne, s otcom dokonca radi experimentujú. Napriek tomu má ambície dať si prihlášku na Ekonomickú fakultu. Možno raz bude mať vlastnú reštauráciu, ktorú dokáže aj prevádzkovať. Minimálne jeho „maturitné“ bavorské koleno chutilo už dnes famózne. Hovorí, že príprava je časovo náročnejšia. „Najskôr sa totiž suviduje (veľmi šetrný spôsob varenia, pozn. red). Prvý raz som to robil osem hodín. Na maturitu robím štyri kolena a naporcovať ich bude tiež kumšt,“ konštatuje s úsmevom.

„Už som dostal aj ponuku robiť privátne večere, ale kvôli škole som na ňu ešte nereflektoval,“ hovorí nám maturant Daniel Hudec. Syn špičkového slovenského právnika tvrdí, že otec jeho záľubu vo varení vždy podporoval.

Ale podme pekne od začiatku. Dostali sme pozvanie zo Strednej odbornej

školy gastronómie a hotelových služieb na Farského. „Pridte ochutnať 'tréningové menu' pred našimi praktickými maturitami,“ navrhol nám Jozef Roth, učiteľ kuchárskych technológií a odbornej praxe. „Ako predjedlo chystáme talianske rizoto so špenátom a kozím syrom, nasledovať budú cviklové tagliatelle s panenkou a syrovou omáčkou a dezert vo farbách talianskej trikolóry.“

Neodolateľná ponuka, a to som ešte nevedela, že študent Kristián Ondrovič bude počas našej návštevy piecť svoje maturitné bavorské koleno.

▲ Výrobu cviklových cestovín koordinoval aj učiteľ odbornej praxe Jozef Roth.

▲ Daniel Hudec šiel už na strednú školu s tým, že chce variť. Na akadémii získal aj maturitu, aj výučný list. Čo plánuje ďalej? „Smerujem do Prahy študovať hotelierstvo na vysokej škole, ale potom sa možno zase k vareniu vrátim,“ usmeje sa.

◀ Talianske rizoto so špenátom a kozím syrom, Cviklové tagliatelle s panenkou a syrovou omáčkou a ako dezert - Špenátový korpus na sladko, mascarpone a jahodový rôsol vo farbách talianskej trikolóry.

Už len mať dostatok žiakov

Obedu v cvičnej kuchyni predchádzala exkurzia školou. Kto iný nás mohol sprevádzať ako riaditeľ Jozef Horák, ktorý školu vedie už 42 rokov! Začínal, keď bola

škola ešte odborným učilištom pre národný podnik Bratislavský mäsový priemysel a začali sa tu najmä mäsiari. Zažil kruté 90-te roky, keď mäso priemysel mizol a s ním aj záujem o odbor mäsiar. „Jeden rok sme nemali jediného žiaka, ktorý by sa zaňho chcel

▲ Riaditeľ Jozef Horák vedie školu už 42 rokov!

vyučiť,“ konštatuje. Jeho spomienky by vydali na knihu. Hovorí o zabíjačkách, ktoré sa konali na dvoch školách, o svetových kuchyniach, ktoré na škole prezentovali veľvyslanci hádam zo všetkých krajín sveta, o prístavbách, ktorými zväčšovali školu, o tom, ako postavili vlastnú telocvičňu, aj o výše 10-tisíc absolventoch, ktorých poslali do sveta. Mnohí dnes vlastnia reštaurácie, menšie mäsokombináty, výrobné mäsa, predajne... Spomína, ako v snahe zastaviť devastáciu klasických potravinárskych odborov ako cukrár, pekáč či mäsiar, vymysleli na škole 4-ročné učebné odbory v dvojkombinácii mäsiar – kuchár alebo cukrár – kuchár a zo školy

začali vychádzať absolventi s dvoma výučnými listami.

Na budúci rok sa škola na Farského zrejme stane druhou najsilnejšou odbornou školou v Bratislavskom kraji. Župa im z európskych fondov zrekonštruovala ich elokované pracovisko. „V Centre odborného vzdelávania a prípravy na Harmincovej v Dúbravke budú mať naši mäsiari, pekári a cukrári excelentné odborné učebne, ktoré im závidí aj chemiko-technologická fakulta. Už len mať dostatok žiakov a môcť si vybrať tých najkvalitnejších,“ hovorí a vedie ma chodbami školy.

Páčia sa mi altánky na dvore. Presklené terasy by ste tiež v škole nečakali, rovnako ako klimatizované učebne. Najväčšia pýcha je však vybavenie pre odbornú prax. Preletíme cvičnú stolovňu, kde sa žiaci venujú vyššej obsluhu, čo je, ako som sa dozvedela, príprava jedla pred hosťom, napríklad flambovanie. A smerujeme do cukrárenskej dielne. Na chodbe sa riaditeľ zastaví pri Jarkovi z Kyjeva. „Pripravený na súťaž?“ pýta sa ho. Neskôr sa dozvedám, že v Nitre sa bude súťažiť o najlepšiu tortu. Tá Jarkova sa volá Jarná nálada, ale jej prípravu vám nepoviem. Stratila som sa už pri treťom kroku. „Máme tu viac šikovných žiakov pôvodom z Ukrajiny. Ich rodičia tu žili už pred vojnou,“ hovorí mi riaditeľ. „Napríklad Eli z Odesy. Tá vyhrala celoslovenskú súťaž baristov. Jednotárka, ktorá sa chcela tvrdošijne vyučiť za cukrárku. Teraz končí nadstavbové štúdium, aby mala maturitu.“

V cukrárenskej dielni to úžasne vonia a stretávam tu tri majsterky odborného výcviku – Paulínu, Katarínu a Angeliku. Sú také príjemné a vysmiata, až mi napadne hriehna myšlienka, za ktorú sa ospravedlňujem – že to hádam ani nemôžu byť učiteľky. „Moje najobľúbenejšie,“ pošepne mi prváčka Vanesa. „My robíme hlavne psychologov, potom mamy, až potom

učíme,“ smejú sa. Hovorím, že nie som jediná Petržalčanka, ktorá by si niekedy rada kúpila, čo napečú ich zverenci. Konštatujú, že aj im je ľúto, že petržalská škola nemá svoju predajňu. „V Dúbravke kedysi na naše pečivo a zákusky stáli rady ľudí a veríme, že znova budú,“ hovorí majsterky, ktoré kedysi na dúbavské škole vyštudovali, zostali na nej praxovať a o pár mesiacov sa do nej zase vracajú.

Držíme palce!

Konečne sa ocitám v cvičnej kuchyni. Dnes tu majú trojhodinovú odbornú prax piatci odboru Hotelová akadémia. Učiteľ odborných predmetov Pavol Jurčo, ktorý sa po dvanástich rokoch v súkromnej gastro škole, vrátil do štátnej, mi vysvetľuje, že títo študenti sú pripravovaní pre juniorské manažérske pozície, aj preto sa musia naučiť aj variť, aj manažovať, aj obsluhovať. Kým dnešní šéfkuchári Daniel Hudec a Kristián Ondrovič finišujú s prípravami, smerujem k tzv. manažérskym typom, ako ich nazval ďalší učiteľ odborného výcviku Jozef Roth.

Títo piatci mi prezradia ako bude vyzeráť ich praktická maturita, ktorá ich čaká v týždni od 22.-26. apríla. V telocvični bude niekoľko stánkov, v ktorých budú 4-členné tímy prezentovať vyzrebovanú krajinu – Taliansko, Nemecko, Francúzsko... „Ja mám v tíme na starosti trasovanie,“ hovorí mi Richard. Absolútne netuším, čo si mám pod tým predstaviť. Vysvetlí, že je to kompletný plán zájazdu vrátane cesty, stravy či programu. Jakub má zas na starosti technologickú časť, v preklade to znamená, že bude variť a keďže si vyzreboval Španielsko, tak paellu. Viera je manažérka pre francúzsky tím a Laura má zas na starosti geografickú časť, čo sú všetky fakty o krajine, ktorú prezentujú.

Držíme im palce! Nielen kvôli tomu, že obed, ktorý nám pripravili, bol vynikajúci. (in) foto: Matúš Husár

Stravu budú do niektorých škôlok dovážať

Nedostatočný záujem o prácu v školských jedálňach primál samosprávu k rozbehnutiu projektu „Petržalská zdravá škola“, ktorý sa týka stravovania v materských a základných školách. Pilotná časť začala v školskej jedálni Prokofievova 5.

V Petržalke je momentálne 11 školských jedální, ktoré sú súčasťou základných škôl, 21 školských jedální v materských školách a 1 výdajňa školská jedáleň v materskej škole na Fialovej. K januáru 2024 mestská časť realizovala komplexnú obnovu a revitalizáciu 7 školských jedální na základných školách – Budatínska, Lachova, Holíčska, Čerňavského, Dudova, Prokofievova a Turňianska. Cieľom projektu je zlepšiť poskytovanie služieb v školskom stravovaní, ktoré je kompetenciou samosprávy.

Ako na miestnom zastupiteľstve skonštatoval starosta Ján Hrčka, zrekonštruovaná kuchyňa na ZŠ Prokofievova by za normálnych okolností vedela uvariť 700 obedov. „Avšak vzhľadom na to, že tam má výrazne menšie množstvo žiakov, varí len 250.“ Takže sa snažia využiť a zefektívniť kapacitu tak, že

začali dovážať stravu do materských škôl na Macharovej a Bradáčovej. Podobne by mala fungovať kuchyňa v MŠ na Fedinovej 7, ktorá bude pripravovať jedlá aj pre MŠ Lachova a MŠ Rovniankova.

Pracovníci jedální sa podľa jeho slov ani po optimalizácii o prácu báť nemusia. Napríklad

▲ Zápisy do materských škôl budú od 2. do 7. mája. Ako informoval starosta Ján Hrčka, garantované miesta majú predškôláci, po novom sú podľa zákona uprednostnené deti, ktoré do konca augusta 2024 dovŕšia štyri roky. V predchádzajúcich dvoch rokoch sa v Petržalke podarilo prijať aj všetky deti, ktoré do 31.8. dovŕšili tri roky. „Predpokladáme, že sa nám to podarí aj v tomto roku,“ uviedol, hoci to bude zákonná povinnosť až od toho budúceho. Informáciu o prijatí dostanete do 30. júna 2024.

CITROËN PAUŠÁL
JAZDITE IHNEĎ ZA 229 €*

CITROËN

BEZ AKONTÁCIE
VRÁTANE SERVISU
VRÁTANE POISTENIA

CITROËN odporúča TOTAL. Obrázok vozidla je ilustračný. *Uvedený paušál je mesačný pre úroveň C-Series PureTech 83 S&S s využitím financovania od ALD Automotive Slovakia s.r.o. Mix spotreba a emisie CO₂ podľa WLTP: 5,5-8,8 l/100 km a 120 - 124 g/km. Viac na www.citroen.sk

CITROËN C3

MOTOR PARTNER, Panónska cesta 22, 851 04 Bratislava-Petržalka

TRIV
BYTY • KANCELÁRIE • TREZORY • KLAVÍRE
ŠTAHOVANIE.sk
NÁKLADNÁ DOPRAVA
EXPORTNÉ BALENIE
SKLADOVANIE

0905 616 329
02/ 6542 2387

Namiesto otvorenia sezóny, vypratávali zhorenisko

„Bol to šok, keď som zbadal tú spúšť. V ten deň sme plánovali otvoriť,“ hovorí Martin Horínek. Bufet na hrádzi, ktorý tešil cyklistov 23 rokov, podpálil neznámy muž v noci z prvého na druhého marca.

Relaxačná oáza, kúsok za čističkou smerom na Rusovce, pod hrádzou, je vyhľadávaná nielen cyklistami. V lete sú tu k dispozícii aj ležadlá, pozeráte na vodnú hladinu kanála alebo len tak do diaľky, máte pocit pohody.

V polovici marca som našla uprostred tejto idylly zhorenisko a Martina Horínka, ktorý čakal na tovar. Už druhý raz na ten istý. Prvá várka zhorela v bufete. Spolu s mrazničkami, chladničkami, lavičkami, stolmi, grilmi, pokladňou...

Podpalač si na svoje „veľdielo“ doprial čas. Jedna z kamier, ktorá oheň prežila, zaznamenala, ako sa počas takmer dvadsiatich minút najskôr pokúsil podpáliť koženkové kreslo a potom k bufetu pritiahol kontaj-

ner na papier. Oheň pohltil celú stavbu, obhorený je aj strom, ktorý jej robil tieň. „Pevne verím, že sa spamätá,“ hovorí Martin Horínek. „Ešteže ľudia zo Slniečnic zavolali hasičov, inak by asi zhorel aj prístrešok, ktorý v lete poskytuje tak potrebný tieň.“

Ak je za tým záviš, že tu počas slnečných dní vidíte množstvo ľudí, tak si vybavte tie škaredé daždivé...

Ľudia k nám chodia roky

Martin Horínek je vášnivý cyklista. Napokon, aj do bufetu na hrádzi dochádzal z domu, čo je asi 30 kilometrov. „Na prelome milénia bola toto jedna z mála cyklotrás a bicyklovanie bolo v trende,“ spomína na dobu, keď ich

▲ Bufet mal dve kamery. Jedna zhorela, z druhej sú tieto fotky podpalača. Nepoznáte ho? Majitelia za jeho vypátranie sľubujú finančnú odmenu.

▲ Oddychová zóna pod hrádzou. Idylu občas narušia strety cyklistov a vodičov. Obaja majú v jednej chvíli pocit, že majú prednosť. Aj to patrí ku koloritu hrádze.

valo oveľa viac ľudí - partie opekať, chytať ryby, stanovať... Cez prázdniny boli blízke jazera plné. Teraz je tu pár rybárov a to je všetko,“ argumentuje.

Preruší ho príjazd auta. „To je jeden z našich pravidelných zákazníkov,“ konštatuje. Pán Ján prišiel na kávu do vedľajšieho bufetu, ktorý už je otvorený. „Chodievam sem pravidelne,“ reaguje, keď ho oslovím. „Som z Petržalky, mám to na skok a mám to tu rád.“ V sobotu, keď bufet zhorel, šiel akurát na prechádzku so synom. „Boli tu policajti, hasiči, ten pohľad ma nepotesil. Viete, majú tu veľmi dobrý gril a kotlíkový guláš... na parádu. Niektorí moji známi sem chodia vyslovene len kvôli nemu.“

Martin hovorí, že od otvorenia v roku 2001 tu spoznal

stovky ľudí. Nielen cyklistov. Niektorí prichádzajú aj autom, iní v rámci prechádzky. „Seniory, celé rodiny, nielen na pivo či kofolu, ale aj na pokec. Aj pre nich, respektíve aj vďaka nim pokračujeme,“ prizná. „Za tých 23 rokov sme tu vybudovali komunitu ľudí, ktorí sa poznajú. Cítíme ich podporu. Na brigádu nám prišli pomôcť dokonca aj takí, ktorých poznáme len z vide-
nia.“

Odpadu do spaľovne bol celý kontajner, drevo rozdzali na kúrenie, železo šlo do zberu a do šrotu. „Ešte treba zhodiť prístrešok, kde bol gril, ale to už sme nevládali.“

Otvorí nový bufet by chceli v máji. „Guláš bude aj tento rok,“ sľubuje Martin Horínek. Tak možno príďte vyskúšať.

(in) foto: Matúš Husár, archív M. H.

Bude „váš les“ súčasťou Lesoparku Petržalka?

„Chodievame sa s manželkou často prechádzať do Starohájskeho lesíka. Nedávno nám udrhel do očí a veľmi miľo prekvapil vzorovo uprataný chodník. Taký nebol roky... Komu zaň poďakovať?“ napísal nám do redakcie čitateľ.

Mal na mysli chodník, ktorý je rovnobežný s dostihovou dráhou. Časť lesíka, v ktorom sa nachádza aj nedávno zrekonštruovaná Kaplnka sv. Kríža, je v správe magistrátu. Spolu s lesom za Obchodnou akadémiou a Základnou školou na Dudovej, lesmi okolo Malého Draždiaka, ktoré prechádzajú až k Veľkému Draždiaku, je súčasťou budúceho Lesoparku Petržalka.

V rámci revitalizácie ste tu už určite postrehli orezy stromov, odstraňovanie drevín v havarijnom stave či vyvrátených drevín z vychodených ciest.

„Tohtoročný plán revitalizácie v rámci pripravovaného projektového zámeru pre Lesopark Petržalka je zameraný najmä na sanačné aktivity v porastoch pre dosiahnutie ich bezpečnosti,“ informoval nás hovorca magistrátu Peter Bubla. „Aktuálne prebiehajú orezy drevín, odstraňujeme

súchne konáre a vyvrátené kmene stromov, ktoré sa nachádzajú v blízkosti frekventovanejších chodníkov. Zabezpečujeme prelep jestvujúcich informačných tabulí a pripravujeme osadenie štyroch kusov smetných košov. Momentálne zabezpečujeme tiež preklasifikáciu plôch porastových súvislými porastami na lesné pozemky, aby sa tu mohla začať vykonávať lesohospodárska činnosť a starostlivosť o tieto lužné lesy.“

Pešia zóna

Aktuálne sa magistrát zaoberá pripomienkami pre projekt PAAS v Hájoch 2 a 3, ktorého súčasťou je aj Starohájsky lesík. Doň odbočuje zo Starohájskej čoraz viac áut, ktoré parkujú pred súkromným jazdeckým klubom. Ako to bude po zavedení PAAS (odhaduje sa na jeseň 2024, pozn. red.)? Zlegalizujú sa tieto miesta alebo zaniknú? „Lesík by mal byť zregu-

Ukážkovo uprataný chodník.

lovaný ako pešia zóna, nakoľko tam je vjazd na súkromné pozemky, okrem dopravnej obsluhy,“ odpovedal Peter Bubla. (in)

Mapka: Magistrát foto: in, archív, Matúš Husár

▲ Mapka budúceho lesného obvodu Lesopark Petržalka. Červené parcely sú v správe magistrátu.

▲ Parkovanie áut pred jazdeckým klubom. Áut, ktoré sem smerujú a parkujú tu, je čoraz viac. Zmení to PAAS?

▲ Lavičky došli. „Pokiaľ ide o lavičky, tie súčasne, ktoré tam sú, nevidujeme v majetku mesta. V rámci pripravovaného zámeru pre Lesopark Petržalka ich plánujeme nahradiť iným typom lavičiek vhodným do tohto prostredia,“ informoval nás hovorca magistrátu Peter Bubla.

Posledné z 'vesmírnych' pohostinstiev, ktoré fungovali na sídlisku od počiatkov novej Petržalky, koncom marca po 46 rokoch skončilo. Štamgast Pavol Remeň Meteor otvoril, aj ho zatvoril. Barman Ján Anoši v ňom strávil pol života až do pandémie. A majiteľka Renáta Vaníková, ktorá krčmu vlastnila posledných 20 rokov, priznala: „Aj sme si poplakali.“

Pre mnohých Meteor nebola len krčma

Mohli sme sa stretnúť niekde inde ako v Meteore? Neprichádzalo do úvahy. A tak koncom marca vstupujem do krčmy, ktorá sa od čias socializmu zmenila len málo. „Nikto do nej nič neinvestoval,“ konštatuje posledná majiteľka a vysvetľuje, že podľa zmluvy mohla investovať maximálne 300 eur ročne. „Ale v podstate som ani nechcela nič meniť. Mladí nás nevyhľadávali a starí sa cítili dobre v priestore, ktorý roky poznali.“

A tak najviditeľnejšou zmenou v posledných dňoch existencie bolo najmä rozobratie drevených obkladov. „Niektorí stáli zákazníci si zobrali po kuse na pamiatku,“ hovorí Renáta Vaníková. Pre mnohých to nebolo ľahké ľúbenie. „Toto miesto bolo súčasťou našich životov. Nebolo to len o pive. S kamarátmi sme tu zapustili korene, zdieľali svoje radosti aj problémy, zostarili. Nevieť si predstaviť, že už sem neprídeme,“ hovorí Palo Remeň (77) a svojimi spomienkami nás vracia v čase.

Ján Anoši sledoval životné osudy mnohých zákazníkov. „Najskôr som poznal ich deti z kočíka a potom deti ich detí,“ spomína.

Radý na knedľu boli až ku schodom

„V Petržalke bývam už 47 rokov. Tu neďaleko na Ro-

manovu (kedysi Togliattihovo) sme sa sťahovali v auguste 1977,“ hovorí a presne si pamätá, kedy otvorili Meteor. „Na Katarínu, v sobotu 25. novembra 1978. Bol som tu.“

Ukazuje, že tam, kde bol posledné roky výčap, bol spolučiatku pult na výdaj stravy. „Bola to prvá jedáleň v Petržalke, ale aj s výčapom. Ten ani nechcela nič meniť.“

Jedáleň slúžila pre stavbárov, ktorí tu obedovali „na stojáka“. „Výborná vývarovňa. Robili tu však aj fantastické knedle. Jedna stála 7,20 Sk, rad na ne sa tiahol až dole na schody,“ hovorí a nezabudne dodať: „A druhý rad stál na pivo. K stolu, pri ktorom ešte neboli stoličky alebo so sebou do džbánů.“

Spomenie, že keď oslavovali 35-te narodeniny a prišli jeho rodičia s kačicou, mama chcela robiť domácu knedľu.

„Hovorím, 'donesiem z Meteora', čo môj otec úplne zamietol, že on takú jesť nebude. Lenže ochutnal a napokon ju takmer celú zjedol sám. A my sme mali ku kačici chlieb...“

Po zhruba desiatich rokoch sa zrušil výdaj stravy, keďže stavbári sa s výstavbou presúvali ďalej, a jedáleň sa zmenila na pohostinstvo. „Aj to bývalo plné. Nebolo veľa miest, kde sa dalo socializovať. Vtedy sme mali aj futbalový 'manšaft' FC Meteor,“ pochváli sa.

Pravidelný návštevník jedálne a neskôr aj pohostinstva bol povoláním zámočníkom. Pomohol, keď bolo treba niečo opraviť, napokon prevádzku pomáhal aj budovať. „Výklady, zábradlia...“ hovorí mi a vedie ma ku kruhovej obrube nad vchodovými dverami, ktorá tu zostala aj po 46 rokoch. „Slúžila na záves, aby dovnútra neťahalo.“

Do Meteoru prichádza za Pavlom parťák v rovnakom veku. Spoločne si sadnú k „svojmu“ stolu, ale Pavlovi to nedá. Po chvíli sa vracia späť k nám, v očiach slzy a pýta sa: „Čo tu teraz bude?“ Preňho Meteor nebola len krčma...

▲ Renáta Vaníková pripúšťa, že koniec by skôr či neskôr prišiel, ale takto si ho nepredstavovali.

▲ Komunita, ktorá sa poznala. „Samozrejme, každý štamgast zaevidoval neznámeho návštevníka,“ konštatuje Ján Anoši. „Hovorili sme, aká užovka sa sem plazí,“ reaguje so smiechom Pavol Remeň.

Peniaze hádzal na kopu, nestíhal ich dávať do buksy

„Keď som mal desať, chodil som sem kupovať knedle a potom som sa tu zamest-

nal,“ hovorí Petržalčan Ján Anoši, ktorý pracoval v Meteore od roku 1995. Výpoveď mu dala až pandémie.

Sledoval životné osudy mnohých zákazníkov. „Naj-

▲ Meteor covid box

skôr som poznal ich deti z kočíka a potom deti ich detí,“ tvrdí a spomína. „V sobotu ráno už pred otvorením o ôsmej, tu v rade čakali ľudia. Do dvanástej som sa nezastavil. Neraz som mal za sebou takúto kopu peňazí,“ ukáže názorne, „lebo som ich len hádzal za seba. Nestíhal som ich ani dávať do buksy.“ Terasa bola plná ľudí, ktorí však nesedeli, postávali. Vtedy nikomu poháre poukladané na múriku neprekázali.

Pousmejem sa nad tým životným štýlom. „Pije sa aj dnes, ale viac doma,“ mávne rukou a hovorí, že vtedy bolo pivo v krčme lacné. Čapoval Stein, najskôr za 4,80Sk, neskôr za 7,30 Sk, poldeci bolo za 5, potom za 7 a potom za 20...

„Kedysi k nám bežne prichádzali po práci aj manželské páry. Prehodili pár viet so susedmi. Neraz ste tu vyriešili svoj problém. Každý niečo robil, ak mohol, pomohol. Aj policajti. Bežné bolo, že si štamgasti platili 'kolečka'. Keď niekto prišiel a prisadol si, zobral celému stolu. Dnes je to skôr na princípe 'každý sám za seba.'“

Svoj kútik, kde si mohli odložiť udiče a stoličky, tu mali rybári. Ak na ich mieste niekto sedel, odsadol si v momente, keď vošli do krčmy. Každý víkend chodievali do Meteoru aj kartári. Stáli von-

ku už pol hodiny pred otvorením, aby sa im ušlo miesto, pretože kto prišiel prvý, ten hral. Šnaps či bulík, čo je vraj taký slabší žolík. Kedy skončili? „Keď pomreli,“ konštatuje Ján stroho a priznáva, že občas to tu bolo aj drsné. Niekto si sadol na múrik a spadol dole... Jeden pán dostal priamo za stolom infarkt, ale štamgastov to neodradilo.

„V sobotu ráno už pred otvorením o ôsmej, tu v rade čakali ľudia. Do dvanástej som sa nezastavil. Neraz som mal za sebou kopu peňazí, len som ich hádzal za seba. Nestíhal som ich ani dávať do buksy.“

„Len nejaký čas si nikto na jeho stoličku nesadol.“

Pýtam sa na divoké 90-te roky, Ján Anoši sa len uskrnie. S výpalmami problém nemali. Krčma totiž vtedy patrila Diničovcom. Edo vraj aj zbieral poháre, keď dvaja čašníci nestíhali. V tej dobe boli policajné razie bežné vo všetkých prevádzkach. Prišli kukláči a zavelili: „Ruky na stól a vyberte si občianske preukazy.“ „Tak čo skôr?“ šomrali vtedy štamgasti.

Náš fotograf Martin sa pýta na zrkadlo umiestnené oproti televízoru nad barom. „To bol môj nápad. Nemohol som byť zákazníkom chrbtom a zároveň som videl, kto prichádza.“

Vďaka nemu viem čítať aj odzadu,“ hovorí Ján a usmeje sa. Jeho prísna tvár, vzbudzujúca rešpekt, pri spomienkach zmäkne. A tie sa odrazu vynárajú samé. Na ľudí, ktorí tu boli doslova ako inventár, na čašníka, ktorý tu prespával, lebo ho vyhodila žena, a tak strážil krčmu pred zlodejmi. Na malého Janka, ktorý zbieral poháre, aj na pána s Parkinsonom, ktorý už nevládal držať pivo v ruke, ale aj tak prišiel pozrieť osadenstvo...

Občas sem chalani z Authentic Slovakia priviedli cudzincov na prehliadku retro krčmy. Raz dokonca Meteor dohodili fotografovi, ktorý tu fotil pánsku módu Gucci! „Bude mi to tu chýbať,“ prizná Ján Anoši.

Ranu im dala už pandémia

Skalných štamgastov Meteoru ste v závere narátali možno dvadsať. Kedysi ich bolo oveľa viac. Niektorí sa odsťahovali, mnohí umreli a s ich odchodmi postupne umieral aj Meteor. Noví zákazníci nepribúdali. „Ten koniec by skôr či neskôr prišiel,“ pripúšťa majiteľka Renáta Vaníková, „ale takto sme si ho nepredstavovali. Mestská časť, ktorá nám priestory prenajímala, nám zvýšila

nájomné naraz o tisíc eur. To už nedokázate zaplatiť z dvojeurových položiek. Sme z toho smutní. Podobne ako my skončil na tejto terase

aj secondhand, aj predajňa umelých kvetov. Uvidíme, kto nás nahradí.“

Renáta Vaníková prevzala Meteor v roku 2003. Tvrdí, že prvú silnú ranu im dala už pandémia. „Vedľa sme mali menší bar s biliardom. Tam chodili mladší, iná komunita, vyššia trieda,“ spomínajú aj s Jánom Anošim, ale s úsmevom dodajú, že po záverečnej to už bolo jedno. Lenže tí počas pandémie nemali na nájom, odsťahovali sa, bar skončil. Aj v Meteore už vystačila len s kolegyňou. „Život pred korunou bol iný. Mnoho ľudí zomrelo, ďalší si odvykli chodiť, covid navyše rozdelil ľudí. Jedni verili,

druhí nie, a tak aj tí, čo spolu kedysi sedávali, tak už nerobia. Pandémia nás dorazila. Po nej sme tu už boli len ako by zo zotrvačnosti. Už to nebolo o zárobku. Držala som to kvôli ľuďom, s ktorými sme sa za tie roky spriatelili.“

Život však ide ďalej, Renáta Vaníková si prenajala nové priestory kúsok od Meteoru, v bývalom Retre na Romanovej. „Hádám sa s mojimi ľuďmi nelúčim,“ dúfa. Pýtam sa, či im vyhradí aj stól. „Určite budú mať svoje privilégia,“ reaguje s istotou. Názov pre novú prevádzku zatiaľ nemá. „Ale Meteor to už nebude. Ten bol len jeden,“ dodáva. (in) foto: Martin Kleibl

Petržalská „slniečna sústava“

To boli jedálne a pohostinstvá Urán v Ovsíšti na Blagoevovej, Kométa na Námestí Hraničiarov, Jupiter na Ulici B. Kuna (Osuského) a Meteor na Fosterovej (Rovniakovovej). Neskôr sa pridali Venuša či

Neptún. „To boli časy, keď sme išli na jedno po celej slnečnej sústave. V Meteore bol vždy koniec. Za deň si prešiel viac ako Gagarin,“ napísal Martin na Fosterovej (Rovniakovovej). „sta poet“ v diskusii na Fb Konduktor Petržalka.

Článok vznikol v spolupráci so stránkou www.kdemaju.sk, ktorá mapuje vyše tisíc prevádzok a služieb v Petržalke.

[kde.maju.sk](http://www.kdemaju.sk)
Petržalka

Infúzna liečba pod dohľadom lekára
- vysokodávkovaný vitamín C, analgetická, vazodilatačná infúzna liečba

info - www.ambulapraktika.eu

Tel: 0917 121 133

(8:00 - 16:00 hodinou v pracovných dňoch)

Chcete mať doma malého Sagana?

Má vaše dieťa viac ako 10 rokov a baví ho bicyklovanie? Cykloklub SanaClis Slavko Bratislava, ktorý sa stal minulý rok v hodnotení Slovenského pohára v cestnej cyklistike mládeže najlepšie umiestneným bratislavským klubom, hľadá práve jeho. Na tréningy sa vyráža z Petržalky.

▲ Za dva roky sa Nina Andacká stala najlepšou kadetkou na Slovensku, vyhrala Slovenský pohár a dva tituly majsterky Slovenska. Aktuálne je v reprezentačnom výbere.

Klub vznikol v roku 2019 kaj preto, že v Bratislave a okolí nie je pre mladých cyklistov veľa možností, ako trénovať cestnú cyklistiku pod vedením trénera v skupine rovesníkov. „Máme fungujúcu skupinu tínedžerov, tí už trénujú aj s dospelými, a hľadáme deti od 10 do 13 rokov, ideálne s cestným, krosovým alebo horským bicyklom,“ hovorí tréner Jakub Slavkovský s tým, že nie je nutné mať hneď bicykel na cestnú cyklistiku.

Okrem jazdy v skupine, čo je celá veda o tom, ako sa pohybovať s vetrom či ako sa strieďať, totiž deti dostanú aj základy horskej cyklistiky a cyklokrosu. Napokon najlepší cestní cyklisti, vrátane Petra Sagana, začínali práve cyklokrosom.

Dvakrát do týždňa sa skupina maximálne desiatich detí bude stretávať pod Prístavným mostom na petržal-

skej strane. Za hodinu a pol najazdia aj 30 kilometrov. „Trénujeme však aj v teréne, v lesoch dole pod hrádzou, a cez víkendy, pokiaľ nie sú preteky, aj v Malých Karpatoch. Kopce sú pre deti zaujímavé a učia sa tu aj jazdy či zákruty,“ pokračuje tréner.

Hovorím mu, že verejnosť nie je veľmi nadšená zo skupiniek cyklistov, ktoré sa okolo nich na hrádzu ženú strašnou rýchlosťou. „Preto chodíme do Rakúska. Tam nie je toľko ľudí na cyklochodníkoch,“ reaguje a dodáva, že trénujú celý rok a sú obdobia, kedy majú aj našu hrádzu len pre seba. „Výnimkou je leto, víkendy zvlášť, to je už bezpečnejšia aj premávka. V Rakúsku určite. Malé deti však na cestu ešte nechodia.“

Privítajú aj veteránov

Tréner Jakub Slavkovský delí svoj čas medzi svojich

klientov vo fitness centre a cyklistov. Ako dieťa sa venoval futbalu, tenisu, neskôr robil silový trojboj. S cyklistikou začal až po vysokej škole. „V priebehu života som registrovaný už vo štvrtom športovom zväze,“ smeje sa absolvent FTVŠ a už vážne dodáva: „Dnes som s mladými schopní absolvovať Slovenský pohár v cyklistike.“

Trénerom so špecializáciou na cyklistiku je od roku 2015. „Chcel som robiť trénera v oblasti, ktorej sa aj aktívne venujem, zažívam preteky na vlastnej koži, takže viem, čo ten šport prináša,“ vysvetľuje a spomína, ako chceli s kamarátom pretekať v nejakom klube, a tak si v roku 2019 založili vlastný.

V roku 2021 k nim ako úplný začiatok prišla na tréning Nina Andacká (16). „Vyberal som s ňou jej prvý cestný bicykel,“ spomína Jakub Slavkovský. Za dva roky sa Nina stala najlepšou kadetkou na Slovensku, vyhrala Slovenský pohár a dva tituly majsterky Slovenska. Aktuálne je v reprezentačnom výbere.

„Nina je veľký talent, ale je aj príkladom toho, že deti, ktoré majú športovú minulosť, sa do ďalšieho športu dostanú rýchlejšie,“ hovorí tréner a dodáva, že na cyklistickú špičku sa môže dostať aj športovo založený tínedžer,

ktorý začne bez skúseností s cyklistikou s tréningami až v štrnástich. Spomenie ďalšieho člena, Petržalčana Denisa Giessera, ktorý hral futbal za Slovan a zdravotné problémy ho priviedli k cyklistike. Na prvom tréningu to vraj bol boj, ale za tri mesiace sa tak vypracoval, že dokončil Slovenský pohár.

„Veľa detí robí nejaký šport od malička, ale v období 14-15 rokov sú ním presýtené a potrebujú zmenu. Aj tieto deti radi uvidíme v našom klube,“ hovorí Jakub a dodáva, že o dievčatách to vraj platí zvlášť. V tomto veku má aj

cyklistika citeľný úbytok pretekárov.

A napokon má odkaz, že nikdy nie je neskoro začať, aj pre dospelých amatérskych cyklistov. „Roman Bachratý (42) za mnou prišiel v roku 2019 ako začiatok. Má niekoľko titulov majstra SR v časovke a posledné tri roky vyhral vo veteránskej kategórii aj celkové poradie Slovenského pohára,“ konštatuje a odkazuje všetkým, ktorí to s cyklistikou myslia vážne a chcú zažiť amatérske preteky: „V našom klube ste vítaní.“

(in) foto: archív J. S.

▲ Máme fungujúcu skupinu tínedžerov, tí už trénujú aj s dospelými, a hľadáme deti od 10 do 13 rokov,“ hovorí Jakub Slavkovský.

Tvorte s nami Petržalské noviny

Chcete sa s nami podeliť o radosť, skúsenosť či o to, čo vás v Petržalke trápi? Píšte, pýtajte sa, komentujte na mejl petrzalskenoviny@gmail.com alebo na našom Facebooku www.facebook.com/petrzalske.noviny.

Z REDAKČNEJ POŠTY

Zdravé pne?

Smie v Sade Janka Kráľa a je mi smutno. Po krásnych, zdravých stromoch tu ostávajú len „zdravé pne“. Dúfam, že odborníci vedia, čo robia. Moje obľúbené lavičky v horúčavách už nebudú mať svieži tieň.

Marta

(Hovorca magistrátu Peter Bubla: „V Sade Janka Kráľa aktuálne prebiehajú výrubu 164 kusov stromov, ktoré na výrub z bezpečnostných dôvodov určilo hodnotenie

dendrológom. Tak isto bola časť z nich na výrub určená prístrojovou skúškou vykonanou znalcom. Ak by zotrvali na mieste, predstavovali by bezpečnostné riziko pre návštevníkov parku. Právoplatné rozhodnutie na výrub stromov

vydal príslušný orgán ochrany prírody, ktorým je v tomto prípade MČ Petržalka.“ Dodal, že hlavné mesto realizuje projekt revitalizácie Sadu Janka Kráľa, prebieha krajinársko-urbanisticko-ekologická štúdia, z ktorej vstúdi budúce sadové úpravy v lokalite. „Budúca výsadba bude súčasťou projektu revitalizácie.“

Ako sa zužitkuje drevo? „Odstránenie drevej masy zabezpečujú dodávatelia, ktorí realizujú výrubu, a to v spoločnostiach špecializujúcich sa na materiálové alebo energetické zhodnotenie dreveného odpadu.“

Po mne potopa

Altánok s ohniskom pri Malom Draždiaku. Nechápem, ako môže niekto po sebe zanechať takýto neporiadok. Dotyčnému by sa chcelo vrátiť a tráviť čas na mieste, kde sú porozhadzované odpadky? Čítim by sa príjemne? Neprekázali by mu? Nerozhorčil by sa? Alebo tam bol prvý a posledný raz a po mne potopa? Prosím, nebuďte ako on/oni. Zanechávajúce ohniská a ich okolie v takom stave, do akého by

ste sa sami chceli vrátiť.

Čitateľ

(pozn.red. Altánok sa nachádza v lokalite budúceho Lesoparku Petržalka. Čítajte viac na str.15)

Bolo to nutné?

katé. Od začiatku tohto roka sa ich podarilo zrezať na peň už 74, a to v lokalitách Dvory a Lúky, pokračovať sa bude aj v Hájoch.

„Ako správca pozemkov sme povinní v zmysle zákona odstraňovať tieto druhy drevín. Pokiaľ by sme invázne druhy drevín neodstraňovali, Slovenská inšpekcia životného prostredia by nám mohla urobiť kontrolu a udeliť pokutu za nedodržiavanie zákona.“ Za odstraňovanie invázných drevín nie je mestská časť povinná realizovať náhradnú výsadbu, ale vzniká jej priestor pre realizáciu náhradnej výsadby, ktorá je určená pri výrubových konaniach.“

Katarína H.

(„V danom prípade ide o pajasene žliazkaté (lat. *Ailanthus altissima*), ktoré sú zaradené na injektáž v tomto roku z dôvodu, že sú inváznym druhom drevín, informoval nás Dávid Pavlík, poverený vedením referátu komunikácie Petržalky. V mestskej časti sa nachádza celkovo 2890 kusov invázných drevín, pričom približne 815 z nich tvoria pajasene žliaz-

Petržalka v novembri minulého roka rozbehla výsadbu nových až 129 listnatých aj ihličnatých stromov i krov v 12 lokalitách. Na jar tohto roka vysadila viac ako 70 drevín, a to v lokalitách Profkofieva 2, Švabinského 12, Ondreja Štefanka 5, Rovniankova 18, Tematínska 16, ZŠ Lachova 1, ZŠ Dudova 2, Wolkrova 1, Pifflova 11, Ma-charova 1 a Tematínska 10.)

Teatro Wüstenrot Bratislavské Hudobné Divadlo

10. 3. Ne: 19:00 **Sobašny List** Martin Mláhončák, Soňa Norisová, David Hartl, Dominika Ziaranová

11. 3. Po: 19:00 **Sielené nožičky** Marcel Ochránek, Peter Krajčovič, Karín Ošová, Dominika Ziaranová, Dušan Szabo, Marek Malý, Prerapy Boudák, Jana Valocká, Lucia Vrabličková, Juraj Hocka, Erik Petrásky

15. 3. Pi: 19:00 **podfuk** Katarína Ivanková, Tomáš Palander, Marcel Ochránek, Jolika Ruzička, Miroslav Pukl, Natália Puklšová

14. 4. Ne: 19:00 **STVOJ DČEROU NE** Petr Neszty, Hedá Kováčiková, Tyna Prichová, Karolína Vágnarová, Dagmar Nováková, Zuzana Slavková, Pavol Klánik, Martin Zaháňa, Viktor Linc, Anton Prichoda, Anton Prichoda et. al., Viera Dubnická

22. 4. Po: 19:00 **Milenc** Účinkujú: K. Haydu, M. Galis Partová / Natália Puklšová, D. Ziaranová, M. Mláhončák Réžia: Soňa Ferencová

23. 4. Ut: 19:00 **FRIDA** MALOVAJ A MILOVAJ MILKÁL REŽ. MEVER VIZÉRO

29. 4. Po: 19:00 **Sielené nožičky** Marcel Ochránek, Peter Krajčovič, Karín Ošová, Dominika Ziaranová, Dušan Szabo, Marek Malý, Prerapy Boudák, Jana Valocká, Lucia Vrabličková, Juraj Hocka, Erik Petrásky

30. 4. Ut: 19:00 **Sobašny List** Martin Mláhončák, Soňa Norisová, David Hartl, Dominika Ziaranová

Hráme pre Vás v DK Ružinov!

Teatro Wüstenrot DK Ružinov Ružinovská 28 820 09, Bratislava www.gedur.sk gedur@gedur.sk +421 905 668 070

Predpredaj vstupeniek Ticketportal

Generálny partner divadla wüstenrot

Nechodia vám Petržalské noviny? Kontaktujte nás: t. č. 02 3268 8830, email: redakcia@banoviny.sk

PETRŽALSKÉ NOVINY

12. 4. 2024 • vychádzajú 30 rokov • číslo 4 ISSN: 1338 - 1997 • Evidenčné číslo: EV 5665/18

VYDAVATEL: NIVEL PLUS s.r.o., Ivanská cesta 2D, 821 04 Bratislava • IČO: 35712058 • REDAKCIA: Ivanská cesta 2D, 821 04 Bratislava, email: jarunkova@banoviny.sk, tel: 02/62801182, Šéfredaktorka: Ingrid Jarunková • Inzercia: 0911 668 469, email: skrabakova@banoviny.sk • web: www.banoviny.sk • TLAČ: MAFA a.s., tlačiareň

MAFRAPRINT Olomouc • DISTRIBÚCIA: Red Post, s. r. o. PR reklama je graficky vyznačená ■. Neobjednané príspevky nevraciam a nehonorujem.

© 2013 Autorské práva sú vyhradené a vykonáva ich vydavateľ. Autori článkov si v zastúpení vydavateľom vyhradujú právo udeľovať súhlas na rozmnožovanie a verejný prenos článkov. Vydavateľ nedal súhlas na monitoring tlače.

VÝKUP

MINCE - BANKOVKY

0902 168 083

HORINKA

www.horinka.sk

Friedrich Rückert	trojité vretenko (biol.)	1. časť tajničky	ukazovacie zámeno	Autor krížovky: Juraj Mitošinka	schovaj	vzorec jodidu zlatného	skratka dobytovej jednotky	patriaci neteri	Emília (dom.)	Pomôcky: ičkari, hamak, ruta, Dubovec	farský úrad	Irena (dom.)	EČV Rožňavy	Zolov román	Zlatica (dom.)	6. časť tajničky	srditi, hnevliví	
skratka trinitrotoluénu				zaujme sedáciu polohu darovalo						fermež (hovor.)								
usporadúvam do riadkov										akvarelová maľba								
ženská polovica uzbeckého domu							trojitá koruna neotup						potom napriahnutie					
letopisy (kniž.)						Kornélia (dom.) naparovacie sitko						naznášaj cit. zvukového prejavu koní						
nástroj na osievanie						pierko rímsky domáci bôžik					vlastní zaplavil			hlboký ženský hlas sácal				
Teodor (dom.)				lezú (zried.) šmatlajú (expr.)												osobné zámeno kto ovláda mimiku		
citoslovce vyjadrujúce obdiv			obyvateľ Čár dá súhlas, pristane							nakričí, vynadá								
opravná skúška								vznášajúci sa skratka rotného									7. časť tajničky	chladený miešaný nápoj
Pomôcky: llokan, réť, Nana, Vik, lamantín	krvná zrazenina (lek.)	skratka receptu			palivo španielske ženské meno							závesné lôžko (indián.) druh hliny						
sekajte, rúbte						zamotá (expr.) vzdelávalo							značka cukroví-niek zbrús					
odplata (hovor.)							tienilo omámilo alkoholom								hrdlo pevne, napevno			
obojakým spôsobom								ladovcový nános ženské meno					dopravná nehoda úhor, po nemecky			MPZ Egypta skúpo		
drvia na prach					opatera (kníž.) dá do obalu						trafika (zastar.) mierne krivo							
citoslovce zvuku lietajúceho hmyzu				listnaté stromy ťahajú po zemi						zriasi niet								
vzorec fosfidu uránu			vtĺkla v tenise útočný úder						lúskaním nahromadil									
osedlávalo								český maliar (Karel) Ťúbil					zvislá poloha tela členský štát USA					naslepo (hovor.)
Pomôcky: triaster, abalda, nablint	načieralo (bás.) mužské meno						mierka dohola						osudové znamenie obyvateľ Filipín					
zahovára (expr.)						roznecovali kto trpi fobiou												žrde na vozoch odsekni
zasievajú					falzifikovalo aromatická rastlina													skr. Veľ. Británie epocha triasu
skratka východo-juhovýchodu					rohožka stavenie					stal sa bodrým rímske číslo 155								
mesto v Čechách			obec na Slovensku citoslovce chrápanie															aktívni účastníci značka hliníka
zaliečala sa, pochlebovala										morský živočích								
krycí krém na tvár										v minulom roku								skratka pre štátny